ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัว อันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้น

Legal Problem Relating to the Dissemination of Sexually Inappropriate Still or Moving Images of Private Person for Revenge

อภิชญา จริยาพร้อม

Apichaya Jariyaprom

คณะนิติศาสตร์ปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

Email: Apichaya.jari@gmail.com

รับบทความ (Received): 13 พ.ค. 2567

ปรับแก้ไข (Revised): 11 ก.ค. 2567

ตอบรับบทความ (Accepted): 11 ก.ค. 2567

บทคัดย่อ

การกระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้น (Revenge Porn) ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ หลายประการ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อสิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายโดยตรง ในการควบคุมการเปิดเผยร่างกายและพฤติกรรมบางอย่างของตนต่อผู้อื่นแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างกว้างในการถูกคุกคามต่อสิทธิส่วนบุคคล อันเป็นสิทธิพื้นฐานที่สำคัญของมนุษย์ทุกคนสมควรได้รับความคุ้มครอง ยิ่งไปกว่านั้น ยังทำให้มีผู้กระทำความผิดรายอื่น ๆ เกิดขึ้นตามมาโดยพฤติกรรมการลอกเลียนแบบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของสังคม

จากการศึกษากฎหมายของสหราชอาณาจักรและกฎหมายของประเทศญี่ปุ่น พบว่า มีการตราบทบัญญัติกำหนดความรับผิดทางอาญาสำหรับการกระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นไว้เป็นการเฉพาะ ในขณะที่ประเทศไทยนั้นยังไม่มีการตรากฎหมายมาใช้บังคับกับการกระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นไว้เป็นการเฉพาะอย่างกฎหมายของสหราชอาณาจักรและกฎหมายของประเทศญี่ปุ่น จึงอาจส่งผลให้เกิดช่องว่างของกฎหมายในการปรับใช้กฎหมายต่อการกระทำความผิดดังกล่าว

โดยเหตุที่ รัฐมีภาระหน้าที่ต่อประชาชนในอันที่จะต้องเคารพ ปกป้อง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนของประชาชน โดยการป้องกันไม่ให้บุคคลใดถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยบุคคลอื่น รวมถึงการกำหนดมาตรการป้องกันที่เพียงพอต่อภัยคุกคามแก่สิทธิมนุษยชนของบุคคลด้วย ซึ่งการกระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นเป็นการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายอย่างร้ายแรง อีกทั้งยังเป็นการกระทำที่สมควรถูกตำหนิและสร้างความเสียหายต่อสังคมโดยส่วนรวม และเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี จึงเห็นควรให้มีการตราบทบัญญัติกฎหมายที่กำหนดความรับผิดของการกระทำความผิดฐานเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อกำหนดองค์ประกอบความผิดไว้อย่างชัดเจนและกำหนดระวางโทษให้เหมาะสมกับการกระทำความผิดดังกล่าว

คำสำคัญ: กฎหมายอาญา, ความรับผิดทางอาญา, ความผิดฐานเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัว

Abstract

The act of distributing sexually inappropriate still or moving images of a private person for the purpose of revenge causes a number of problems. In addition, it directly affects victims' privacy rights to control the disclosure of their bodies and certain behaviors to others. It

also greatly impacts society regarding the threat to personal rights, which are important basic rights of every human being and deserve protection. Moreover, it also causes other offenders to follow through with imitation behavior, which affects the peace and order and good morals of society.

From a study of the laws of the United Kingdom and the laws of Japan, it was found that specific provisions have been enacted to impose criminal liability for the act of distributing sexually explicit still or moving images of private persons for the purpose of revenge. Meanwhile, in Thailand, no law has been enacted to specifically enforce the act of distributing sexually explicit still images or private movies for revenge, like the laws of the United Kingdom and the laws of Japan. Therefore, this may result in gaps in the law to apply to such offenses.

Because the State has an obligation to the people to respect, protect, and promote the people's human rights by preventing any person from having their human rights violated by another person. This includes establishing adequate preventive measures against threats to individual human rights. The act of distributing sexually inappropriate still images or private movies for revenge is a serious violation of the victim's right to privacy. It is also an action that deserves to be criticized, causes damage to society as a whole, and is contrary to public order and good morals. Therefore, it should be appropriate to enact a legal provision that specifically provides liability for the offense of distributing inappropriate personal stills or moving images of a sexual nature for revenge to clearly define the elements of the offense and determine the punishment appropriate to the said offense.

Keywords: Criminal Law, Criminal Liability, The Offence of Dissemination of Sexually Inappropriate Still or Moving Images of Private Person

บทนำ

ปัญหาอาชญากรรมทางเพศหรือการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับคดีทางเพศถือได้ว่าเป็นปัญหาที่มีแนวโน้มที่ส่งผลกระทบให้มีผู้เสียหาย (Injure Person) ตกเป็นเหยื่อจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย ทำให้รูปแบบของปัญหาอาชญากรรมในสังคม (Crime Problem in Society) มีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ (Sexual Offense) ซึ่งการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้น (Revenge Porn) เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศและก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา (อรพินท์ สหโชคชัย, 2542) โดยคำว่า Revenge Porn มีที่มาจากคำว่า Revenge ที่มีความหมายว่า การแก้แค้น กับคำว่า Porn ซึ่งหมายถึง ลามกอนาจาร เมื่อรวมกันแล้ว Revenge Porn จึงหมายถึง การแก้แค้นผู้อื่นโดยใช้ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศของผู้อื่นโดยที่ผู้นั้นไม่ได้ยินยอมให้นำไปเผยแพร่หรือส่งต่อให้แก่บุคคลอื่นนั้น มีเจตนาเพื่อให้ผู้เสียหายที่ปรากฏในภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวได้รับความอับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียง สูญเสียความสัมพันธ์กับผู้อื่น เกิดความวิตกกังวล และหวาดระแวงต่อการดำเนินชีวิตในสังคม (Revenge Porn, 2003) ทั้งยังเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิความเป็นส่วนตัวอันเป็นสิทธิพื้นฐานที่ทุกคนในสังคมพึงได้รับ ทั้งนี้ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน จึงอาจเป็นช่องทางทำให้เกิดการกระทำความผิดของบุคคลคนหนึ่งซึ่งสามารถสร้างความเสียหายต่อผู้อื่นและสังคมได้อย่างมาก และส่งผลรุนแรงมากขึ้นกว่าในอดีต โดยหากนำมาใช้ในการก่ออาชญากรรมทางเพศ ซึ่งการกระทำความผิดโดยการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้น

แสดงให้เห็นว่าผู้กระทำความผิดมีเจตนาชั่วร้าย ดังนั้น ผู้กระทำการดังกล่าว จึงสมควรได้รับโทษอย่างเหมาะสมต่อการกระทำความผิดของตน

กฎหมายและคำพิพากษาศาลฎีกา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัว อันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติทางกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายพิเศษต่าง ๆ ของประเทศไทยแล้วจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยยังไม่มีการกำหนดความรับผิดสำหรับการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัว อันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นไว้โดยตรง โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่นำมาปรับใช้กับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัว อันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้น ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 (1)[1] ความผิดฐานเพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่าย หรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือสิ่งอื่นใดอันลามก มาตรา 280/1[2] ความผิดฐานบันทึกภาพหรือเสียง

[1]ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 ผู้ใด

(1) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือสิ่งอื่นใดอันลามก

[2]ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 280/1 ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 278 หรือมาตรา 279 ได้บันทึกภาพหรือเสียงการกระทำชำเราหรือการกระทำอนาจารนั้นไว้

หรือเผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งภาพหรือเสียงของการกระทำชำเราหรือการกระทำอนาจาร มาตรา 337[3] ความผิดฐานกรรโชก มาตรา 397[4] ความผิดฐานกระทำด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14[5] (4) ความผิดฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์

เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งภาพหรือเสียงการกระทำชำเราหรือการกระทำอนาจารที่บันทึกไว้ ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่ง

[3]ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 337 ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้ระโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือโดยขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญหรือของบุคคลที่สาม จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นว่านั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกรรโชก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ถ้าความผิดฐานกรรโชกได้กระทำโดย

(1) ขู่ว่าจะฆ่า ขู่ว่าจะทำร้ายร่างกายให้ผู้ถูกข่มขืนใจหรือผู้อื่นให้ได้รับอันตรายสาหัสหรือขู่ว่าจะทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์ของถูกข่มขืนใจหรือผู้อื่น หรือ

(2) มีอาวุธติดตัวมาขู่เข็ญ

ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

[4]ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 397 ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำในที่สาธารณสถานหรือต่อหน้าธารกำนัล หรือเป็นการกระทำอันมีลักษณะส่อไปในทางที่จะล่วงเกินทางเพศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสองเป็นการกระทำโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจเหนือผู้ถูกกระทำอันเนื่องจากความสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือผู้มีอำนาจเหนือประการอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

[5]พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ และมาตรา 14 (5) ความผิดฐานเผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

อย่างไรก็ดี ในบางกรณีข้อเท็จจริงของการกระทำความผิดไม่สามารถปรับให้ครบตามองค์ประกอบความผิดที่กฎหมายมีผลใช้บังคับอยู่ ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษทางอาญาหรือบทลงโทษยังไม่เหมาะสมกับความผิดที่ผู้กระทำความผิดได้ก่อความเสียหายแก่บุคคลอื่นและสังคม ส่งผลให้กฎหมายไม่สามารถข่มขู่ยับยั้งไม่ให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำอีก หรือให้ผู้ที่คิดจะทำความผิดเกิดความเกรงกลัว เช่น กรณีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1188/2561[6] ข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาฎีกาดังกล่าว

---

(1) โดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา

(2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

(5) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง (1) มิได้กระทำต่อประชาชน แต่เป็นการกระทำต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้กระทำ ผู้เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้เป็นความผิดอันยอมความได้

[6]คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1188/2561 โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยนำภาพและวิดีโอลามกของโจทก์ส่งเข้าระบบคอมพิวเตอร์ ส่งให้บุตรสาวโจทก์ดูเพื่อประจานโจทก์ ซึ่งมีเพียงจำเลยและบุตรสาวโจทก์เท่านั้นที่มีรหัสในการเข้าดู แต่ประชาชนทั่วไปไม่สามารถเข้าดูได้หากไม่ทราบรหัส จึงไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14 (4)

ประชาชนทั่วไปไม่สามารถเข้าดูได้หากไม่ทราบรหัส ดังนั้น การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา 14 (4) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

แนวคิดและทฤษฎีในการกำหนดความผิดทางอาญาและการลงโทษทางอาญา

ความผิดอาญามีที่มาจากทฤษฎีสัญญาประชาคม (Social Contract) กล่าวคือ การที่ประชาชนยินยอมที่จะมอบอำนาจให้รัฐเป็นตัวแทนในการทำหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย โดยยอมที่จะถูกจำกัดเสรีภาพของตนบางประการ เพื่อให้ได้มาซึ่งการตรากฎหมายออกมาเพื่อควบคุมและป้องกันสังคมให้พ้นจากการกระทำที่เป็นภยันตรายต่อสังคม โดยมีการกำหนดข้อห้ามไม่ให้กระทำบางอย่าง หรือต้องกระทำบางอย่าง เพื่อจำเป็นต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม หากผู้ใดฝ่าฝืนผู้นั้นย่อมถูกลงโทษ ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า กฎหมายอาญา คือ กฎหมายที่รัฐบัญญัติขึ้นเพื่อกำหนดลักษณะของการกระทำที่ถือเป็นความผิด โดยบัญญัติว่าการกระทำหรือไม่กระทำการอย่างใดเป็นความผิด และกำหนดบทลงโทษทางอาญาสำหรับความผิดนั้น หรือที่เรียกว่า “หลักไม่มีความผิด ไม่มีโทษ โดยไม่มีกฎหมาย” (Nullum crimen, nulla poena sine lege) (คณิต ณ นคร, 2563)

แม้ว่ารัฐจะมีอำนาจในการกำหนดว่าการกระทำใดเป็นความผิดอาญา โดยนำหลักศีลธรรม จารีตประเพณี และความคิดเห็นของสังคมส่วนรวมมาประกอบเป็นแนวทางในการบัญญัติกฎหมายอาญาก็ตาม แต่เนื่องจากโทษทางอาญานั้นกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนโดยตรง การที่รัฐจะกำหนดว่าการกระทำใดหรือไม่กระทำการอย่างใดเป็นความผิดและมีโทษจึงเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ ดังนั้น จึงควรจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งในส่วนของการกำหนดว่าการกระทำใดควรเป็นความผิดทางอาญาและในส่วนของการกำหนดโทษ โดยควรพิจารณาตามแนวคิดทฤษฎีและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิความเป็นส่วนตัวของบุคคล

สิทธิความเป็นส่วนตัวของบุคคลได้รับการรับรองและคุ้มครองในฐานะเป็นสิทธิมนุษยชน (Human Rights) ตามแนวคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ซึ่งมีที่มาจากปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) ก่อกำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรกใน ค.ศ. 1948 เพื่อเป็นมาตรฐานให้แก่ประเทศสมาชิกในการส่งเสริม คุ้มครอง และรับรองสิทธิของประชาชนในประเทศของตน โดยประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกด้วยเช่นกัน ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ 12[7] บัญญัติว่า บุคคลใดจะถูกแทรกแซงตามอำเภอใจในความเป็นส่วนตัว ครอบครัว ที่อยู่อาศัย หรือการสื่อสาร หรือจะถูกลบหลู่เกียรติยศและชื่อเสียงมิได้ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายต่อการแทรกแซงสิทธิหรือการลบหลู่ดังกล่าวนั้น ประกอบกับในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Right: ICCPR) ซึ่งมีผลใช้บังคับใน ค.ศ. 1976 ที่กำหนดให้รัฐภาคีมีพันธะผูกพันในการให้ความเคารพต่อสิทธิในความเป็นส่วนตัวอีกด้วย โดยกำหนดไว้ในข้อ 17[8] ที่บัญญัติว่า

1. บุคคลจะถูกแทรกแซงความเป็นส่วนตัว ครอบครัว เคหสถาน หรือการติดต่อสื่อสารโดยพลการหรือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายมิได้ และจะถูกลบหลู่เกียรติและชื่อเสียงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายมิได้

2. บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายมิให้ถูกแทรกแซงหรือลบหลู่เช่นว่านั้น

---

[7] Article 12 No one shall be subjected to arbitrary interference with his privacy, family, home or correspondence, nor to attacks upon his honour and reputation. Everyone has the right to the protection of the law against such interference or attacks.

[8] Article 17

1. No one shall be subjected to arbitrary or unlawful interference with his privacy, family, home or correspondence, nor to unlawful attacks on his honour and reputation.

2. Everyone has the right to the protection of the law against such interference or attacks.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีการบัญญัติคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิความเป็นส่วนตัวไว้ในมาตรา 32[9] ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว

การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

พิจารณาจากบทบัญญัติมาตรา 32 แล้วจะเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มุ่งคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวไว้แบบกว้างไม่เฉพาะเจาะจงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น อีกทั้งรัฐเองยังมีภาระหน้าที่ต่อประชาชนในอันที่จะต้องเคารพ ปกป้อง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนของประชาชน กล่าวคือรัฐมีหน้าที่ป้องกันไม่ให้บุคคลใดถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยบุคคลอื่น รวมถึงการกำหนดมาตรการป้องกันที่เพียงพอต่อภัยคุกคามต่อสิทธิมนุษยชนของบุคคลด้วย โดยหน้าที่ในการกำหนดมาตรการป้องกันนี้ หมายถึง การมีบทบัญญัติกฎหมายที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อการป้องกันประชาชนจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนด้วย (ณัฐพันธุ์ เบ็ญขันธ์, 2561) การนำภาพส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศของบุคคลอื่นมาเผยแพร่หรือส่งต่อเพื่อการแก้แค้น ซึ่งเป็นเรื่องทางเพศที่มีลักษณะความเป็นส่วนตัวอย่างยิ่งมาเผยแพร่ภาพโดยไม่ได้รับความยินยอมและมีเจตนาละเมิดสิทธิส่วนตัวของผู้อื่นย่อมเป็นการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของบุคคลดังกล่าวอย่างร้ายแรง รัฐซึ่งมีหน้าที่ที่ต้องปกป้องและคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวของประชาชน จึงสมควรมีมาตรการทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำดังกล่าว

[9]รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 32 บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว

2. แนวคิดเกี่ยวกับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกและการจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก

เสรีภาพในการแสดงออก (Freedom of Expression) เป็นสิทธิมนุษยชนตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ซึ่งหมายถึง สิทธิที่บุคคลสามารถจะแสดงออกหรือสื่อสารความรู้สึกนึกคิดหรือความเห็น ไม่ว่าจะด้วยรูปแบบใด เช่น การพูด การแสดงท่าทาง หรือการสื่อสารด้วยตัวหนังสือ ไม่ว่าจะแสดงออกลงบนหน้ากระดาษหรือผ่านช่องทาง Social Media และรวมถึงสิทธิในการค้นคว้า เข้าถึง หรือได้รับข้อมูลความรู้สึกนึกคิด ความเห็นผ่านการสื่อสารและเผยแพร่ด้วย (จันทพร ศรีโพน, 2017) การกำหนดความรับผิดทางอาญาเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นนั้น เป็นการจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกของบุคคล ดังนั้น กฎหมายจึงต้องจำกัดเท่าที่จำเป็นและได้สัดส่วนโดยหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาประกอบการจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกของประชาชน โดยควรพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

2.1 หลักความพอสมควรแก่เหตุ

หลักความพอสมควรแก่เหตุ เป็นหลักรัฐธรรมนูญทั่วไป เพื่อใช้จำกัดการใช้อำนาจของรัฐ เพื่อไม่ให้รัฐใช้อำนาจตามอำเภอใจในการตรากฎหมายมาจำกัดสิทธิและเสรีภาพ (Rights and Liberties) ของประชาชน กฎหมายที่จำกัดหรือลิดรอนสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจะต้องมีความสัมพันธ์กับผลที่ต้องการได้รับจากมาตรการทางกฎหมายนั้น กล่าวคือ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยใช้มาตรการเท่าที่จำเป็นกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้น้อยที่สุด และเมื่อชั่งน้ำหนักระหว่างประโยชน์ที่ประชาชนส่วนมากจะได้รับกับประโยชน์ที่บุคคลจะต้องสูญเสียไปแล้วประโยชน์ที่ประชาชนส่วนมากจะได้รับต้องมากกว่า (วรเจตน์ ภาคีรัตน์, 2543)

2.2 หลักการคุ้มครองสารัตถะแห่งสิทธิและเสรีภาพ

ในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนั้น องค์กรนิติบัญญัติ (the Legislative) ไม่อาจตรากฎหมายให้กระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญแห่งสิทธิ ไม่เช่นนั้นจะถือว่ากฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งการพิจารณาว่ากฎหมายที่ตราขึ้นนั้นกระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญแห่งสิทธิหรือไม่จะต้องพิจารณาเป็นกรณีไป โดยชั่งน้ำหนักระหว่างประโยชน์ต่อส่วนรวม (Public

Interest) กับประโยชน์ส่วนบุคคล (Personal Interest) แม้ว่าในการตรากฎหมายบางฉบับจะกระทบต่อสาระสำคัญแห่งสิทธิ แต่หากกฎหมายนั้นอยู่ในหลักความพอสมควรแก่เหตุและมีความสำคัญยิ่งต่อประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวม กฎหมายนั้นไม่ถือว่ากระทบต่อสารัตถะแห่งสิทธิและเสรีภาพ

2.3 หลักการมีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไปของกฎหมายและหลักการห้ามตรากฎหมายใช้บังคับเฉพาะกรณีและเฉพาะบุคคล

เนื่องจากกฎหมายที่ตราขึ้นโดยฝ่ายนิติบัญญัติเป็นเรื่องที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป แตกต่างจากคำสั่งทางปกครองที่ใช้บังคับเฉพาะกลุ่ม เฉพาะราย ดังนั้น การตรากฎหมายที่มีเนื้อหาจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนั้นจะต้องมีเนื้อหาบังคับเป็นการทั่วไป เพื่อคุ้มครองปัจเจกชน (the Individual) จากการถูกเลือกปฏิบัติโดยรัฐ อีกทั้งยังเป็นกรณีที่ไม่ให้ฝ่ายนิติบัญญัติอาศัยอำนาจที่มีไปก้าวล่วงอำนาจของฝ่ายบริหาร (the Executive)

2.4 หลักการอ้างบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายการตรากฎหมายขององค์กรนิติบัญญัติจะต้องตราโดยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญให้อำนาจไว้ กล่าวคือ กฎหมายที่มีเนื้อหากระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนนั้นจะบังคับใช้ได้ต้องอาศัยอำนาจที่รัฐธรรมนูญให้ไว้ เพื่อไม่ให้มีการตรากฎหมายมีผลเป็นการจำกัดลิดรอนสิทธิหรือเสรีภาพเกินควร

3. แนวความคิดการกำหนดความผิดอาญาและโทษทางอาญา

แนวคิดที่เกี่ยวกับการกำหนดความผิดและโทษทางอาญานั้น อาจแยกพิจารณาได้ ดังนี้

3.1 หลักการกำหนดโทษให้ได้สัดส่วนเหมาะสมกับความผิด

แนวคิดของ Jeremy Bentham (ค.ศ. 1748-1832) ซึ่งมีความเห็นว่ามนุษย์มุ่งแสวงหาประโยชน์สูงสุด ก่อนที่มนุษย์จะตัดสินใจกระทำความผิด มนุษย์จะชั่งน้ำหนักระหว่างความพึงพอใจกับความเจ็บปวด (Pleasure and Pain) ดังนั้น การลงโทษตามแนวความคิดของ Jeremy Bentham จึงมุ่งเน้นวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดอาญาขึ้นอีก โดยการกำหนดทางโทษอาญา ควรกำหนดโทษให้สอดคล้องกับความร้ายแรงของความผิดอาญาในแต่ละฐานความผิดซึ่งเป็นไปตามความ

เสียหายที่เกิดขึ้นต่อสังคม เมื่อผู้กระทำความผิดพิจารณาแล้วเห็นว่าผลของการกระทำความผิดก่อให้เกิดความเจ็บปวดมากกว่าได้รับความพอใจแล้ว ผู้นั้นควรจะเลี่ยงที่จะกระทำความผิด

3.2 ทฤษฎีการลงโทษทางอาญา

วัตถุประสงค์ในการลงโทษทางอาญามีหลายประการ ไม่ว่าจะเพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนที่มีแนวคิดว่าผู้กระทำความผิดต้องได้รับผลตอบแทนจากการกระทำของตนเองอย่างสาสมกับความเดือดร้อนที่ตนก่อให้เกิดขึ้นกับผู้เสียหาย หรือเพื่อเป็นการข่มขู่ยับยั้ง ซึ่งแนวความคิดนี้ บุคคลจะฝ่าฝืนกระทำการตามที่กฎหมายห้ามไว้หากไม่มีการข่มขู่ยับยั้งให้เกิดความเกรงกลัวบางประการ การลงโทษเพื่อเป็นการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมมีลักษณะเป็นการตัดความสามารถในการกระทำความผิดผ่านมาตรการป้องกัน (ปกป้อง ศรีสนิท, 2566) และการลงโทษเพื่อเป็นการนำผู้กระทำความผิดกลับสู่สังคมมีแนวคิดที่มุ่งให้โอกาสผู้กระทำความผิด เพื่อให้สามารถกลับสู่สังคม สามารถใช้ชีวิตโดยไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก (ธานี วรภัทร์, 2558)

กฎหมายของสหราชอาณาจักรที่ใช้บังคับกับการกระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้น

สหราชอาณาจักรมีการบัญญัติกฎหมายที่ใช้บังคับกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศของผู้อื่นเพื่อการแก้แค้นไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและศาลอาญา ค.ศ. 2015 (Criminal Justice and Courts Act 2015) โดยกำหนดฐานความผิดและให้ความหมายไว้ในมาตรา 33 ถึง มาตรา 35

องค์ประกอบหลักของการกระทำการเผยแพร่ภาพส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศของผู้อื่นเพื่อการแก้แค้นซึ่งเป็นการกระทำที่มีความผิดอาญาเมื่อครบองค์ประกอบตามมาตรา 33 (1)[10] คือ เป็นการเผยแพร่ภาพส่วนตัวอันไม่สมควร โดยไม่ได้รับความ

[10]Section 33 Disclosing private sexual photograph and films with intent to cause distress:

ยินยอมของบุคคลซึ่งปรากฏในภาพ และผู้กระทำความผิดมีเจตนาต้องการให้ผู้เสียหายเกิดความทุกข์ทรมาน ส่วนวัตถุแห่งการกระทำความผิด คือ ภาพส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศ (Private Sexual Photograph or Film) ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและศาลอาญา ค.ศ. 2015 มาตรา 35[11] หมายถึง ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวไม่ว่าอยู่ในรูปแบบใด ซึ่งแสดงให้เห็นในส่วนที่ไม่ปรากฏให้เห็นได้ในที่สาธารณะมีลักษณะทางเพศ กล่าวคือ แสดงให้เห็นทั้งหมดหรือบางส่วนของอวัยวะเพศของบุคคลหรือบริเวณหัวเหน่า หรือแสดงให้เห็นสิ่งที่วิญญูชนพิจารณาแล้วว่าเป็นเรื่องทางเพศ เนื่องจากลักษณะของสิ่งนั้น หรือเนื้อหาของสิ่งนั้นทั้งหมด ซึ่งวิญญูชนพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องทางเพศ

---

(1) It is an offence for a person to disclose a private sexual photograph or film if the disclosure is made:

(a) without the consent of an individual who appears in the photograph or film, and

(b) with the intention of causing that individual distress.

...

[11]Section 35 Meaning of “private” and “sexual”

(1) The following apply for the purposes of section 33.

(2) A photograph or film is “private” if it shows something that is not of a kind ordinarily seen in public.

(3) A photograph or film is “sexual” if-

(a) it shows all or part of an individual’s exposed genitals or pubic area,

(b) it shows something that a reasonable person would consider to be sexual because of its nature, or

(c) its content, taken as a whole, is such that a reasonable person would consider it to be sexual.

กฎหมายของประเทศญี่ปุ่นที่ใช้บังคับกับการกระทำการกระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้น

ประเทศญี่ปุ่นตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันเหยื่อจากการเผยแพร่ภาพส่วนตัวทางเพศ (Act on Prevention of Victimization Resulting from Provision of Private Sexual Image) ขึ้นใช้บังคับเมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2014 (ณัฐพันธุ์ เบ็ญขันธ์, 2561) วัตถุประสงค์ของการบัญญัติความผิดนี้ เพื่อลงโทษบุคคลที่นำภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศของบุคคลอื่นไปเปิดเผยอันทำให้ผู้อื่นได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต กล่าวคือ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวของบุคคลผู้เสียหาย ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 1[12]

พระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันเหยื่อจากการเผยแพร่ภาพส่วนตัวทางเพศ ค.ศ. 2014 มาตรา 2[13] ได้นิยามความหมายของ “ภาพส่วนตัวทางเพศ” (Private Sexual Image) ว่า หมายถึง ไม่ว่าจะเป็นภาพของบุคคลที่ถูกบันทึกเป็นรูปภาพจริง

[12]Article 1 The Act’s primary purpose is to criminalize publicizing “private sexual image[s]” that disturb the tranquility of someone’s private life.

[13]Article 2 A “private sexual image” is “either an electronic record or other record depicting the following types of images of a person”:

a. Images of a person participating in sexual intercourse or analogous conduct;

b. Images of a person whose sex organs and other parts (genitals, anus, or nipple) are touched by another person, or a person who is touching the sex organs and other parts of another person and that excites or stimulates sexual desire; or

c. Images of a person totally or partially undressed that purposefully expose or emphasize intimate parts (sex organs and other parts, their adjacent parts, buttocks or breasts) of a person and that excite or stimulate sexual desire.

Excluded are “those the recording of which were voluntarily consented to or were recorded by the person depicted with the understanding that a person other than the person who recorded it, the person depicted, or the person who received it from the person depicted would see or watch it.

หรือทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้แก่ ภาพของบุคคลที่กำลังมีเพศสัมพันธ์ การแสดงให้เห็นอวัยวะเพศหรือส่วนอื่นในทางเพศ เช่น อวัยวะสืบพันธุ์ ทวารหนัก หรือหัวนมที่ถูกสัมผัสโดยบุคคลอื่นหรือไปสัมผัสกับส่วนใดส่วนหนึ่งของบุคคลอื่นโดยยั่วยุให้เกิดกามารมณ์ รวมถึงภาพบุคลลที่เปลือยหรือปิดเพียงบางส่วนของร่างกายในส่วนของอวัยวะเพศหรือส่วนอื่นในทางเพศ เช่น อวัยวะสืบพันธุ์ ทวารหนัก หรือหัวนม โดยยั่วยุให้เกิดกามารมณ์ แต่ไม่รวมถึงภาพที่ถูกบันทึกโดยได้รับความยินยอมหรือความสมัครใจจากบุคคลในภาพ อันไม่สมควรทางเพศนั้นด้วยความเข้าใจว่าบุคคลอื่น ๆ นอกเหนือจากบุคคลที่เป็นผู้บันทึกหรือบุคคลที่ตนส่งภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวให้สามารถเห็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวเหล่านั้นได้ และกำหนดให้การกระทำเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศถือเป็นความผิดทางอาญาในสามฐานความผิด ซึ่งปรากฏในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันเหยื่อจากการเผยแพร่ภาพส่วนตัวทางเพศ ค.ศ. 2014 ดังนี้

มาตรา 3[14] ผู้ใดเผยแพร่ภาพส่วนตัวที่ไม่สมควรทางเพศให้แก่ผู้อื่นหรือเผยแพร่ให้แก่บุคคลจำนวนมาก โดยทางระบบโทรคมนาคมในทางที่อาจระบุตัวบุคคลในภาพได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกิน 500,000 เยน

[14]Article 3

The provision of private sexual images through a telecommunications line to unspecified persons or to many persons in a way that a third party could identify a person depicted will be subject to imprisonment for not more than three years or to a fine of not more than 500,000 yen (US $5,000).

The provision of materials recording private sexual images to unspecified persons or to many persons or their public display in a way that a third party could identify a person depicted will be subject to the same punishment as provided in the previous paragraph; and

The provision of private sexual images through a telecommunications line or the provision of materials recording private sexual images for the purpose of inducing conduct covered by the previous two paragraphs will be subject to imprisonment for not more than one year or a fine of not more than 300,000 yen.

ผู้ใดเผยแพร่วัตถุใด ๆ ซึ่งบันทึกภาพส่วนตัวที่ไม่สมควรทางเพศให้แก่ผู้อื่น หรือเผยแพร่ให้แก่บุคคลจำนวนมาก หรือโดยการแสดงอวดแก่ประชาชนในทางที่อาจระบุตัวบุคคลในภาพได้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

ผู้ใดเผยแพร่ภาพส่วนตัวที่ไม่สมควรทางเพศทางระบบโทรคมนาคมหรือเผยแพร่วัตถุใด ๆ ซึ่งบันทึกภาพลามกอนาจาร เพื่อจะชักนำหรือสนับสนุนการกระทำผิดตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกิน 300,000 เยน

กฎหมายประเทศญี่ปุ่นถือว่าการกระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศของผู้อื่นโดยที่บุคคลในภาพหรือในคลิปวิดีโอไม่ได้ให้ความยินยอมนั้น หรือการเผยแพร่ไม่ว่าจะมีเจตนาพิเศษเพื่อการแก้แค้นหรือไม่ กฎหมายญี่ปุ่นถือว่าการกระทำเหล่านี้ล้วนเป็นการกระทำที่กระทบต่อสิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น และเป็นการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตซึ่งเป็นสิ่งที่กฎหมายนี้มุ่งคุ้มครอง จึงบัญญัติองค์ประกอบการกระทำความผิดไว้อย่างกว้าง เพื่อให้สามารถใช้บังคับกฎหมายได้อย่างครอบคลุม (Shigenori Matsui, 2015) เนื่องจากรัฐบาลประเทศญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการกำหนดโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศของผู้อื่นโดยไม่ได้รับความยินยอม และรัฐบาลญี่ปุ่นยังตระหนักถึงความจำเป็นในการคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัว จึงกำหนดโทษผู้กระทำความผิดเผยแพร่ภาพส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นต้องรับโทษหนักขึ้นกว่าการเผยแพร่สื่อลามกอนาจารทั่วไป

บทวิเคราะห์ความไม่ครอบคลุมของการใช้บังคับกฎหมายไทย

ความผิดฐานเผยแพร่สิ่งลามกอนาจารตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 (1) หรือความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14 (4) ฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ และมาตรา 14 (5) ฐานเผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูล

คอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะอันลามกนั้น การกระทำที่จะเป็นความผิดตามบทบัญญัติดังกล่าวนั้น ต้องครบองค์ประกอบความผิดที่ว่าเป็นการกระทำการเผยแพร่ไปสู่สาธารณะที่ผู้ใดก็ได้สามารถเข้าถึง แต่ไม่ครอบคลุมไปถึงการกระทำที่เป็นการเผยแพร่หรือส่งต่อให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือคนเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในวงจำกัดเพื่อต้องการแก้แค้นผู้เสียหาย หรือการที่ผู้กระทำความผิดเจตนาส่งต่อให้แก่บุคคลใดเพียงบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มคนเพียงกลุ่มหนึ่ง หากเป็นกรณีดังกล่าวนี้ การกระทำของผู้กระทำความผิดย่อมไม่เข้าองค์ประกอบความผิดของบทบัญญัติข้างต้นนี้ จึงทำให้ไม่สามารถนำผู้กระทำความผิดที่ก่อให้ผู้เสียหายได้รับความเสียหายมาลงโทษได้

ส่วนจะเป็นความผิดฐานบันทึกภาพหรือเสียงและเผยแพร่หรือส่งต่อภาพหรือเสียงของการกระทำชำเรา หรือการกระทำอนาจาร ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 280/1 ได้นั้น โดยมาตรานี้มีเจตนารมณ์มุ่งคุ้มครองบุคคลซึ่งถูกกระทำทางเพศ เช่น ผู้ถูกข่มขืนกระทำชำเรา หรือผู้ถูกกระทำอนาจารโดยไม่ยินยอม หรือคุ้มครองเด็กอายุไม่เกินกว่าสิบห้าปีที่ถูกกระทำชำเราหรือถูกกระทำอนาจาร ไม่ว่าจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ดังนั้น การกระทำการบันทึกภาพหรือเสียงและเผยแพร่หรือส่งต่อภาพหรือเสียงจะเป็นความผิดตามมาตรานี้ก็ต่อเมื่อเป็นการบันทึกภาพส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศที่เกิดจากการกระทำความผิดตามนัยมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 278 หรือมาตรา 279 ซึ่งกระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศที่เกิดจากการกระทำความผิดตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 278 หรือมาตรา 279 จึงทำให้ไม่สามารถนำบทบัญญัติเหล่านี้มาใช้บังคับกับการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้น

ความผิดฐานกรรโชกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 337 ความผิดฐานกรรโชกจะสำเร็จเมื่อผู้เสียหายยอมให้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินในขณะที่ถูกประทุษร้ายหรือถูกขู่เข็ญ หรือเมื่อผู้เสียหายยอมจะให้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินในภายหน้า ผู้กระทำความผิดมุ่งหวังให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในลักษณะทรัพย์สิน แต่หากผู้กระทำความผิดมีมูลเหตุจูงใจอื่นในการกระทำความผิดโดยไม่ได้มุ่งหวังให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในลักษณะทรัพย์สิน เช่น กระทำการเนื่องจากความโกรธแค้นขุ่นเคือง หรือทำเพื่อต้องการทำลายชื่อเสียง จึงได้กระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือ

ภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศของผู้เสียหายไปยังบุคคลอื่น กรณีดังกล่าวจึงไม่อาจปรับใช้บทบัญญัติตามมาตรา 337 ความผิดฐานกรรโชกได้

แม้การกระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นสามารถนำความผิดฐานกระทำด้วยประการใด ๆ ต่อผู้อื่นอันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือกระทำให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 397 มาใช้บังคับได้ก็ตาม แต่จากการศึกษาทฤษฎีการลงโทษ การกำหนดบทลงโทษนั้นสมควรต้องได้สัดส่วนและเหมาะสมกับการกระทำความผิด หากผู้ที่ตัดสินใจกระทำความผิดได้ชั่งน้ำหนักความเจ็บปวดที่ตนจะต้องได้รับจากการลงโทษแล้ว เห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำความผิดมีค่ามากกว่าผู้กระทำความผิดก็จะตัดสินใจลงมือกระทำความผิดนั้น แต่ถ้าหากชั่งน้ำหนักแล้วว่ากฎหมายกำหนดบทลงโทษที่ตนจะต้องได้รับจากการกระทำความผิดมากกว่าประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากการกระทำ ผู้นั้นก็จะตัดสินใจเลือกที่จะไม่กระทำ ซึ่งบทลงโทษตามมาตรา 397 เป็นความผิดลหุโทษ ซึ่งกำหนดโทษสูงสุด คือ ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยอัตราโทษเมื่อเปรียบเทียบกับความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับจากการเสื่อมเสียชื่อเสียง เป็นที่อับอายแก่ตนเองและครอบครัว อีกทั้งต้องทนทุกข์ทรมานในการใช้ชีวิตประจำวัน โดยสูญเสียสิทธิส่วนตัวของผู้เสียหายที่ถูกละเมิดไป นอกจากนี้ การกระทำผิดในลักษณะดังกล่าว ยังก่อภัยร้ายแรงอย่างกว้างขวางต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ถูกลดทอน จากการที่ผู้อื่นได้เห็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศที่ผู้กระทำความผิดมีเจตนาแก้แค้นผู้เสียหาย เพื่อให้ผู้เสียหายได้รับความอับอายและเสื่อมเสียชื่อเสียงอันเป็นการกระทำที่มีลักษณะเป็นความผิดในตัวเอง (Mala in se) ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้การกระทำดังกล่าวมีโทษทางอาญา และบทลงโทษที่เหมาะสมกับการกระทำความผิดที่ผู้กระทำความผิดมีความชั่วร้ายในจิตใจ เพื่อข่มขู่และยับยั้งให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัว ไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก รวมทั้ง ข่มขู่และยับยั้งไม่ให้คนในสังคมกระทำการเลียนแบบพฤติกรรมโดยกระทำความผิดในลักษณะนี้ ซึ่งการลงโทษผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 397 ที่กำหนดโทษสูงสุด คือ ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับนั้น พิเคราะห์แล้วจะเห็นได้ว่า อัตราโทษดังกล่าวไม่สามารถข่มขู่และยับยั้งการกระทำ

ความผิดเพื่อให้ผู้กระทำความผิดและผู้อื่นในสังคมเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าเลียนแบบพฤติกรรมหรือกระทำความผิดซ้ำได้

สรุป

แม้การเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัว อันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้น เป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายโดยตรงอย่างร้ายแรง ซึ่งสิทธิความเป็นส่วนตัวนั้นเป็นสิทธิที่กฎหมายระหว่างประเทศและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้การรับรองไว้ก็ตาม แต่กลับไม่ปรากฏกฎหมายภายในประเทศ ที่กำหนดความรับผิดทางอาญาแก่ผู้กระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัว อันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นไว้เป็นการเฉพาะ แต่จะต้องนำบทบัญญัติกฎหมายเท่าที่มีอยู่มาปรับใช้เพื่อกำหนดโทษผู้กระทำความผิด ซึ่งการปรับใช้กฎหมายที่มีอยู่นั้นไม่สามารถครอบคลุมการกระทำที่เป็นการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัว อันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร

ในขณะที่ปัญหาการกระทำความผิดเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัว อันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นนั้นมีอัตราการกระทำความผิดเพิ่มมากขึ้นและมีการกระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง ไม่เพียงเฉพาะในราชอาณาจักรเท่านั้น แต่การกระทำนอกราชอาณาจักรยังปรากฏว่ามีผู้เสียหายหลายรายที่มาร้องทุกข์ แต่ไม่ได้ถึงขั้นฟ้องร้องดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง เนื่องด้วยเหตุผลของความเกรงกลัวของบรรดาผู้เสียหาย และเกรงกลัวว่าสังคมโดยส่วนรวมอาจไม่เห็นด้วย และอาจกล่าวโทษว่าเกิดจากความไว้เนื้อเชื่อใจของผู้เสียหายเอง รวมถึงการที่ไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น รัฐจึงควรเข้ามาแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เสียหาย โดยกำหนดให้กระบวนการยุติธรรมเข้ามาแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดนี้ โดยบัญญัติกฎหมายกำหนดให้การกระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเป็นความผิดอาญาที่มีบทบัญญัติกฎหมายเฉพาะกำหนดระวางโทษไว้

พิเคราะห์แล้ว จึงเห็นควรเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาการกระทำความผิดโดยการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้น ดังนี้

โดยเหตุที่ประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ยังคงมีช่องว่างของกฎหมาย (Gap of Law) ที่ไม่สามารถนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้เนื่องจากไม่ครบองค์ประกอบความผิด จึงเห็นว่าควรมีการตราบทบัญญัติกำหนดความรับผิดทางอาญา (Criminal Liability) จากการกระทำความผิดฐานเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นเป็นการเฉพาะแยกต่างหากจากฐานความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่สื่อลามกอนาจารทั่วไปที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา โดยเห็นควรให้เพิ่มเติมฐานความผิดการกระทำความผิดเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นไว้ในหมวด 2 ความผิดฐานเปิดเผยความลับ เป็นมาตรา 324/1 ซึ่งกำหนดให้เจตนาเพื่อการแก้แค้นให้บุคคลอื่นเกิดความทุกข์ทรมานเป็นองค์ประกอบหนึ่งในความผิดอันมีเนื้อหา ดังนี้

มาตรา 324/1 ผู้ใดเผยแพร่หรือส่งต่อภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศ หรือที่แสดงให้เห็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยลักษณะตามธรรมชาติที่วิญญูชนเห็นว่าเป็นเรื่องทางเพศ หรือมีลักษณะหรือเนื้อหาเมื่อวิญญูชนพิจารณาโดยภาพรวมแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องทางเพศ โดยไม่ได้รับความยินยอมจากบุคคลซึ่งปรากฏในภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวนั้น เพื่อเป็นการแก้แค้นให้บุคคลดังกล่าวเกิดความทุกข์ทรมาน ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการเผยแพร่หรือส่งต่อภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศของบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งเพิ่มขึ้นหนึ่งในสาม

อย่างไรก็ดี การกระทำความผิดเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้น เป็นการกระทำที่ผู้กระทำความผิดมีเจตนาพิเศษเพื่อแก้แค้นผู้เสียหายให้ได้รับความทุกข์ทรมานต่อชื่อเสียง เกียรติยศ และละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายอย่างร้ายแรง ดังนั้น ความผิดฐานกระทำเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้น จึงเป็นความผิดที่

ไม่สมควรให้ยอมความได้เหมือนความผิดในมาตราอื่น ๆ ที่บัญญัติไว้ในหมวดที่ 2 นี้ จึงเห็นควรให้แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 325 จากเดิมที่บัญญัติว่า “ความผิดในหมวดนี้ เป็นความผิดอันยอมความได้” โดยแก้ไขเป็น “ความผิดตามมาตรา 322 มาตรา 323 และมาตรา 324 เป็นความผิดอันยอมความได้”

องค์ความรู้ใหม่และการนำไปใช้

1. องค์ความรู้ใหม่ในบทความ

จากการศึกษากฎหมายอาญาต่างประเทศทำให้ทราบว่ามีการตราบทบัญญัติกำหนดความรับผิดทางอาญาสำหรับการกระทำการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัว อันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นไว้เป็นการเฉพาะและกำหนดบทลงโทษไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม เนื่องจากเล็งเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายโดยตรงอย่างร้ายแรง สร้างความเสียหายต่อสังคม โดยส่วนรวม และเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี จึงเป็นการกระทำที่สมควรถูกตำหนิและควรได้รับการลงโทษทางอาญาอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นการข่มขู่ยับยั้งไม่ให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำอีก รวมทั้งเพื่อให้ผู้ที่คิดจะทำความผิดเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าที่จะกระทำความผิด

2. การนำความรู้จากบทความไปใช้ประโยชน์

จากการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัว อันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้น ทำให้ทราบว่าประมวลกฎหมายอาญาประเทศไทยและพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ยังคงมีช่องว่างของกฎหมายที่ไม่สามารถนำผู้กระทำความผิดเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัวอันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นมาลงโทษได้ เนื่องจากไม่ครบองค์ประกอบความผิดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ทั้งที่การกระทำความผิดดังกล่าว เป็นการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้เสียหายอย่างร้ายแรง อันเป็นสิทธิพื้นฐานที่ทุกคนในสังคมพึงได้รับ

รัฐในฐานะมีภาระหน้าที่ต่อประชาชนในอันที่จะต้องเคารพ ปกป้อง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนของประชาชน โดยการป้องกันไม่ให้บุคคลใดถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยบุคคลอื่น รวมถึงการกำหนดมาตรการป้องกันที่เพียงพอต่อภัยคุกคามแก่สิทธิมนุษยชนของบุคคลด้วย ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีการตราบทบัญญัติกฎหมายที่กำหนดความรับผิดของการกระทำความผิดฐานเผยแพร่ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหวส่วนตัว อันไม่สมควรทางเพศเพื่อการแก้แค้นไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อกำหนดองค์ประกอบความผิดไว้อย่างชัดเจนและกำหนดระวางโทษให้เหมาะสมกับการกระทำความผิดดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา. (2561). *คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1188/2561*. https://deka.supremecourt.or.th/search/index/130

คณิต ณ นคร. (2563). *กฎหมายอาญาภาคทั่วไป* (พิมพ์ครั้งที่ 7). สำนักพิมพ์วิญญูชน.

จันทพร ศรีโพน. (2017). *เสรีภาพในการแสดงออกและสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในอาเซียน: กรณีศึกษาประเทศเวียดนาม*. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

ณัฐพันธุ์ เบ็ญขันธ์. (2561). *ปัญหาทางกฎหมายในการกำหนดความรับผิดทางอาญาของผู้เผยแพร่ภาพส่วนตัวที่ไม่สมควรทางเพศของผู้อื่นโดยไม่ได้รับความยินยอม* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. สาขากฎหมายอาญา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธานี วรภัทร์. (2558). *กฎหมายว่าด้วยการบังคับโทษจำคุก* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ปกป้อง ศรีสนิท. (2566). *กฎหมายอาญาชั้นสูง* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักพิมพ์วิญญูชน.

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2525. (2525, 6 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 99 ตอนที่ 108. หน้า 11.

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2558. (2558, 1 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 132 ตอนที่ 10 ก. หน้า 46.

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560. (2560, 20 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 32 ก. หน้า 51-61.

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562. (2562, 27 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 69 ก. หน้า 131.

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550. (2550, 18 มิถุนายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 27 ก. หน้า 7.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560, 6 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 9.

วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2543). เงื่อนไขการตรากฎหมายจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน: มาตร ในการควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย. *วารสารนิติศาสตร์. 30*(2), 187-189.

อรพินท์ สหโชคชัย. (2542, 15 พฤศจิกายน). *ประเด็นสำคัญและข้อควรรู้เกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศ* [เอกสารการสัมมนา]. โครงการเวทีความคิดเพื่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทย เรื่อง กระบวนการยุติธรรมกับความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับผู้หญิง. โรงแรมเดอะแกรนด์. กรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย.

Cambridge University Press. (2003). Revenge Porn. *Cambridge Advanced Learner's Dictionary & Thesaurus*.

Criminal Law and Legal Policy Unit. (2015). *Criminal Justice and Court Act 2015*. https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5a74f25fed915d3c7d5292fe/cjc-act-circular.pdf

Shigenori Matsui. (2015). The Criminalization of Revenge Porn in Japan. *Washington International Law Journal*, *24*(2), 289-317.

United Nations Human Rights. (1976). *International Covenant on Civil and Political Rights Part lll Article 17.* https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-civil-and-political-rights

United Nations Human Rights. (1948). *Universal Declaration of Human Rights.* https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights